KONINKRIJK BELGIE.

ROYAUME DE BELGIQUE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, de 8e mei 1970 door de Minister van Sociale Voorzorg verzocht hem, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een amendement op het ontwerp "van arbeidsongevallenwet", heeft de 14e mei 1970 het volgend advies gegeven :

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, première chambre, saisi par le Ministre de la Prévoyance sociale, le 8 mai 1970, d'une demande d'avis, dans un délai ne dépassant pas trois jours, sur un amendement au projet de loi "sur les accidents du travail", a donné le 14 mai 1970 l'avis suivant :

Het amendement wil door wijziging van artikel 8, § 2, van het ontwerp-arbeidsongevallenwet bereiken dat het trajekt afgelegd van de plaats waar de werknemer werkt, naar de plaats waar hij met het oog op zijn beroepsopleiding leergangen volgt, en van die plaats naar zijn verblijf, op zich zelf in aanmerking zou worden genomen zodat ongevallen waardoor een werknemer op dat trajekt, mits een normale weg werd afgelegd, mocht worden getroffen, voor vergoeding in aanmerking komen. Het amendement bedoelt vanzelfsprekend niet het geval dat de werknemer in opdracht van zijn werkgever, dit is ter uitvoering van zijn arbeidsovereenkomst, zich verplaatst met het oog op zijn beroepsopleiding want alsdan moet de werknemer geacht worden op de plaats van zijn werk te zijn.

In de tekst van het amendement zou in het Nederlands de term "verblijf" beter vervangen worden door "verblijfplaats" gelet op de tekst van artikel 8, en in het Frans zouden de termen "son domicile" moeten worden vervangen door "sa résidence".

Ongetwijfeld is de invoering van een uitdrukkelijke tekst het beste middel om de vergoedingsplicht te doen ontstaan voor ongevallen, op het hier bedoelde trajekt overkomen. Wel neemt de rechtspraak aan dat niet iedere onderbreking noch iedere omweg noodzakelijkerwijze het normaal karakter van de afgelegde weg doet vervallen, aangezien de weg normaal blijft als de tijds- en plaatsomstandigheden door een geval van overmacht of door een wettige reden worden verantwoord, welke evenwel door de getroffene of zijn rechthebbenden moeten worden bewezen (bijv. Cass. 30 januari 1958, Pas., 1958, I, 581; 3 december 1959, Pas., 1960, I, 399). En het is geenszins de bedoeling aan deze rechtspraak afbreuk te doen.

.../...

Zo zal het ook de rechtspraak zijn die eventuele betwistingen ten aanzien van het al dan niet professioneel karakter van de gevolgde leergangen zal moeten beslechten.

Ten slotte kan de vraag worden gesteld of het trajekt dat van de leergangen naar de verblijfplaats wordt afgelegd, in aanmerking moet worden genomen, als de getroffene niet van zijn werk, maar bijvoorbeeld op een dag waarop hij niet werkt, van uit zijn verblijfplaats naar de leergangen is vertrokken.

In dit laatste geval moet de vraag waarschijnlijk ontkennend worden beantwoord, aangezien er alsdan geen verband is tussen de afgelegde weg en de weg naar of van het werk, waarvan hij als een variante moet kunnen worden beschouwd.

L'amendement tend à modifier l'article 8, § 2, du projet de loi sur les accidents du travail de telle sorte que le trajet parcouru par le travailleur pour se rendre du lieu de son travail à celui où il suit des cours en vue de sa formation professionnelle, et de cet endroit à sa résidence, soit considéré comme chemin du travail. Les accidents dont le travailleur viendrait à être victime sur ce chemin, pour autant qu'il ait suivi un trajet normal, seraient, dès lors, susceptibles de réparation.

L'amendement ne vise pas, à l'évidence, le cas du travailleur qui se déplace en vue de sa formation professionnelle sur ordre de son employeur, c'est-à-dire en exécution de son contrat de louage de travail. En effet, le travailleur est alors réputé se trouver au lieu du travail.

Eu égard au texte de l'article 8, il convient de remplacer les mots "son domicile" par les mots "sa résidence". Dans la version néerlandaise, on écrira, également par souci de concordance avec le texte de l'article 8, "verblijfplaats" au lieu de "verblijf".

L'insertion d'une disposition expresse dans le projet constitue indubitablement le moyen le plus adéquat de créer l'obligation de réparer le dommage résultant d'accidents survenus sur le trajet visé en l'espèce. Il est vrai que la jurisprudence admet qu'une interruption ou un détour n'enlèvent pas nécessairement au trajet parcouru son caractère normal, puisqu'il conserve ce caractère lorsque les circonstances de temps et de lieu sont justifiées par un cas de force

.../...

majeure ou par une cause légitime, dont l'existence doit toutefois être établie par la victime ou par ses ayants droit (exemple Cass. 30 janvier 1958, Pas. 1958, I, 581; 3 décembre 1959, Pas. 1960, I, 399). Il n'entre nullement dans l'intention du Gouvernement de remettre cette jurisprudence en question.

C'est également à la jurisprudence qu'il appartiendra de trancher les contestations quant au caractère professionnel ou non des cours fréquentés.

Enfin, on peut se demander si le trajet que le travailleur parcourt pour regagner sa résidence après les cours doit être pris en considération lorsque la victime s'est rendue à ce cours en partant, non pas du lieu de son travail, mais de sa résidence parce que, par exemple, ce jour-là il ne travaillait pas.

Il semble que, dans ce cas, la réponse soit négative, eu égard à l'absence de tout lien entre le trajet parcouru et le chemin du travail, dont ce trajet doit pouvoir être considéré comme une variante.

De kamer was samengesteld uit		La chambre était composée de
de Heren : Messieurs :	F.LEPAGE,	voorzitter van de Raad van State, président du Conseil d'Etat,
	H.BUCH,	staatsraden,
	H.ADRIAENS,	conseillers d'Etat,
	J.LIMPENS,	bijzitters van de afdeling wetgeving,
	W.VEROUGSTRAETE,	assesseurs de la section de législation,
	M.JACQUEMIJN,	adjunct-griffier, greffier adjoint, griffier. greffier.

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de H.H.BUCH.

Het verslag werd uitgebracht door de H.O.DE LEYE, substituut-auditeur-generaal.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M.H.BUCH.

Le rapport a été présenté par M.O.DE LEYE, substitut de l'auditeur général.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER, DE VOORZITTER - LE PRESIDENT,

(get.) M.JACQUEMIJN. (get.) F.LEPAGE.